

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У НИШУ
32 Гж 2729/2016
19.04.2017. године
Н и ш

АПЕЛАЦИОНИ СУД У НИШУ, у већу састављеном од судија, Соње Симоновић Стојановић, председника већа, Зорице Стошић и Јадранке Митровски, чланова већа, у правној ствари тужиоца, АА из села ..., чији је пуномоћник Милош Гашић, адвокат из ..., против тужених, ББ, коју заступа Општински правобранилац и ВВ, МБ ..., чији је пуномоћник Драган Митровић, адвокат из ..., ради накнаде штете, вредност предмета спора 450.000,00 дин., поступајући по жалбама тужиоца и првотужене изјављених против пресуде Основног суда у ... 2П.бр.20/14 од 28.09.2016. године, у седници већа одржаној дана 19.04.2017. год. донео је

Р Е Ш Е Њ Е

УКИДА СЕ пресуда Основног суда у у ... 2П.бр.20/14 од 28.09.2016. године и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у ... 2П.бр.20/14 од 28.09.2016. године, у ставу један изреке делимично је усвојен прецизирани тужбени захтев тужиоца, па је тужиоцу на име накнаде за фактички заузето земљиште, површине 451м² Кп. ... и површине 415м² Кп бр. ...КО ..., која се води по поседовном листу бр...на име тужиоца, АА, па је наложено туженој ББ, да тужиоцу плати износ од 34.640,00 дин., а на име накнаде штете због уништених 30 метара водоводног црева и прикључка за црева је наложено туженима, ББ и ВВ, да солидарно исплате тужиоцу износ од 4.195,00 дин., у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде. Ставом два изреке одбијен је тужени захтев тужиоца према туженима, на име накнаде за фактички изузето земљиште, од досуђеног а до траженог износа од 200.000,00 дин., на име накнаде уништеног црева за воду од досуђеног па до траженог износа од 35.000,00 дин., у целости тражени износ на име накнаде за радове на приступ остатку земљишта Кп бр. ... и бр...у износу од 150.000,00 дин., на име накнаде за уништено воће, и то 10 стабала јабука и шљива у износу од 60.000,00 дин. и на име уништених усева гажењем камиона на катастарским парцелама у износу од 5.000,00 дин. Ставом три изреке тужени су обавезани на солидарну исплату трошкова поступка тужиоцу од 54.800,00 дин., у року од 15 дана од пријема писаног отправака пресуде, са законском затезном каматом од дана извршности па до коначне исплате.

Благовременом жалбом првотужена, ББ побија донету пресуду, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, са предлогом да се побијана пресуда укине и одбије тужбени захтев тужиоца према првотуженој, као неоснован.

Благовременом жалбом тужилац побија донету пресуду у целини, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права и предлаже, да се побијана пресуда укине и предмет врати истом суду на поновни поступак.

Испитујући правилност и законитост побијане пресуде, на основу чл. 386 ЗПП-а (Службени гласник РС бр. 72/11, 49/2013 - Одлука УС, 74/2013 - Одлука УС, 55/2014), Апелациони суд налази да су жалбе странака основане.

У првостепеном поступку учињена је битна повреда одредаба Закона о парничном поступку из чл. 374. ст. 2. тач.12, на коју се жалбом тужиоца указује, обзиром да донета пресуда не садржи јасне и довољне разлоге, чињенично стање није у потпуности утврђено, па се донета пресуда са аспеката примене материјалног права не може испитати.

Првостепени суд утврђује, да је фактичка експропријација катастарских парцела бр. ... у површини од 451м² и бр. ...у површини од 415 м², по ЛН бр. ...КО ..., извршена искључиво кривицом првотужене ББ, која је друготуженог увела у градилиште без спроведеног поступка експропријације, те да првотужена искључиво газдује некатегорисаним јавним путевима на својој територији и како од дана изузимања земљишта исто постаје јавно путно земљиште, првотужена је у обавези да накнади тужиоцу, као ранијем власнику, вредност земљишта, сходно чл. 42 Закона о експропријацији, у висини утврђеној према податку прибављеном од стране органа надлежног за утврђивање пореза на промет апсолутних права на непокретностима. Висину вредности по метру квадратног земљишта првостепени суд утврђује из акта Пореске управе бр. ... од 40,00 дин. по м², па прерачуном изузете површине, тужиоцу досуђује по овом основу износ од 34.640,00 дин., а преко тог износа а до тужбом траженог износа од 150.000,00 дин. одбија захтев тужиоца по овом основу. Из исказа саслушаног тужиоца и сведока, ГГ, првостепени суд утврђује, да је приликом извођења радова на реконструкцији и асфалтирању пута ...-Коњува-Вишесело дошло до кидања и затим уништења 30 м црева за воду, па применом чл. 207 ЗОО обавезује тужене солидарно на накнаду вредности црева у износу од 4.195,00 дин., а одбија захтев тужиоца за вредност ангажовања радника на монтажи покиданих црева, јер тужилац није понудио доказе из којих би се то могло утврдити. При томе, суд налази, да је неоснован истакнути приговор пасивне легитимације друготуженог у односу на овај део захтева и налази да је његова одговорност солидарна заједно са првотуженом сходно цитираној одредби ЗОО. У односу на тражену штету поводом уништених засада, суд није прихватио исказ саслушног сведока ГГ и делимично изјаву сведока ДД, који су тврдили да је било засада воћа, јер се из ортофонтног снимка доступног на сајту СКН ..., сачињеног у периоду од 2007. - 2010. год. може утврдити, да засада није било, истовремено примењујући и правило о терету доказивања, обзиром да тужилац није предлагао одговарајуће вештачење ради утврђивања вредности стабала и евентуалне

изгубљене добити. У односу на део захтева који се односи на накнаду за немогућност коришћења остатка заузетих парцела, суд одбија тужбени захтев тужиоца, као неоснован, налазећи да из ниједног доказа не произилази, да је у 2011. год. тужилац био онемогућен да прилази парцелама, као и део тужбеног захтева којим је тражена накнада за уништене усеве гажењем камиона, у погледу ког дела захтева тужилац није понудио доказе ни који су усеви ту били, ни у ком обиму и која је висина те штете.

Овакав став првостепеног суда за сада се не може прихватити.

У првостепеном поступку суд је одредио извођење доказа вештачењем, преко судског вештака геометра на рочишту одржаном 03.08.2016. год. и дао рок тужиоцу да изврши уплату предујма трошкова вештачења, а тужилац се сагласио да суд одреди вештака. Тужилац није поступио по датом налогу, а у прилогу поднеска од 22.08.2016. год. је доставио Елаборат геодетских радова сачињен од стране СР ... за пружање геодетских услуга, по коме, иако је друготужени имао примедбе, суд није омогућио расправљање. Из поступања првостепеног суда се може закључити, да је суд достављени елаборат прихватио као налаз и мишљење судског вештака у смислу чл. 261 ст. 1 ЗПП-а, па је постојала обавеза суда, да исти достави супротној страни на изјашњење и омогући расправљање по примедбама, сходно чл. 271 ЗПП-а, што првостепени суд није учинио, а првотужена у жалби указује на исте примедбе. Осим тога, ради утврђивања вредности земљишта, суд је након одржаног припремног рочишта и након одржаног већег броја рочишта за главну расправу, без одређивања извођења доказа, издао Наредбу од 28.09.2016. год. Пореској управи, Експозитури у ..., за достављање податка о тржишној вредности предметних непокретности, по којој је ова служба поступила и доставила обавештење од 12.10.2016. год., на коме је заснована одлука суда у делу тужбеног захтева који се односи на накнаду за фактички изузето земљиште, а да странкама ово обавештење није достављено, нити су странке упознате на рочишту са његовом садржином, на шта првотужена у жалби основано указује. На напред наведени начин, учињене су битне повреде одредба ЗПП-а прописане чл.374. ст. 2. тач. 12, па је сходно чл. 391 ЗПП-а првостпена пресуда морала бити укинута.

Првостпени суд спорни однос између странака решава погрешном применом чл. 42 Закона о експропријацији, обзиром да се одредбе овог закона могу применити само када је поступак експропријације спроведен, те се конкретан спор између странака, а у вези накнаде за фактички заузето земљиште може решавати само непосредном применом чл. 58 Устава Републике Србије и Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода – Протокола првог уз конвенцију - члан 1. С тим у вези, тржишна вредност непокретности се може утврђивати на основу података пореске управе, али ти подаци морају бити образложени, односно висина се може утврђивати на основу мишљења пореске управе из кога се виде параметри на основу којих је висина одређена или на основу мишљења судског вештака. У сваком случају се за висину тржишне вредности мора се дати образложено мишљење, које суд мора критички да цени.

Основано се у жалби првотужене указује, да је првостпени суд, мимо прецизираног тужбеног захтева изреком пресуде одредио накнаду штете за црево у дужини од 30 метара, те да дужина уништеног црева током поступка није доказана, као и да је тужиоцу досудио накнаду трошкова поступка за законском затезном каматом,

коју тужилац достављеним трошковником од 28.09.2016. год. није тражио.

Основано се у жалби тужиоца указује, да првостепени суд није правилно утврдио чињенично стање везано за тражену штету по свим основима и да је без разлога одбио извођење доказа предложеног сведока ДД, који је према наводима тужиоца био непосредно присутан на лицу места када се са радовима на предметној деоници локалног пута почело, те да је управо овај сведок са тужиоцем водио разговоре око евентуалне штете. Стога, иако је правно прихватљиво дато образложење правостепеног суда о начину утврђивања поједних видова штете, путем вештачења вештака одговарајуће струке, не може се са позивом на правило о терету доказивања одбити тужбени захтев тужиоца за накнаду штете, а да се без ваљаног разлога одбију доказни предлози тужиоца, који би могли бити од утицаја на употпуњење чињеничне грађе.

Током поновног поступка, првостепени суд ће имајући у виду примедбе изнете у овом решењу, извршити оцену свих изведених доказа и доказа за које у складу са предлозима странка нађе да су потребни ради правилног утврђивања чињеничног стања, утврдиће тачне мере и границе парцеле које су заузеле односно омогућиће изјашњење судског вештака по примедбама странака у том смислу, водећи при том рачуна да се странкама омогући расправљање пред судом о доказним предлозима супротне стране у складу са чл.7 и 308 ЗПП-а. Након тога првостепени суд ће донети нову, правилну и на закону засновану одлуку и одлучити о укупним трошковима поступка.

Са изложеног, а применом чл. 391 ст.1 и чл.392. ЗПП-а одлучено је као у изреци решења.

АПЕЛАЦИОНИ СУД У НИШУ, дана 19.04.2017. год., 32 Гж. 2729/16

Председник већа-судија
Соња Симоновић Стојановић,с.р.

Тачност преписа потврђује
Управитељ судске писарнице